

A katolikus felfogás szerint az engesztelés sértés jóvátétele vagy az erre irányuló szándék kinyilvánítása. Alapja az igazságosság erénye. Az ember bűneiért Krisztus kereszttáldozata nyújtott engesztelést az Atyának. „Ő az engesztelő áldozat bűneinkért, nemcsak a mieinkért, hanem az egész világ bűneiért is,“ (1 Jn,2,22) Jézus engesztelő áldozata az egyes embernek csak akkor válik megigazulására, ha bűnbánattal maga is törekszik az engesztelésre. Az engesztelő lélek tulajdonképpen Krisztus példáját követi. Imádságaink, vezekléseink, szentmiséink följánlhatók engesztelésül önmagunkért és másokért. Az engesztelő imádság pedig olyan ájtatossági forma, melyet magunk vagy mások vétkének jóvátételére ajánlunk fel Istennek. Jézusnak ugyan semmi köze nem volt bűneinkhez, se azok következményeihez, mégis szeretetből elszenvedte értünk azt a sok rosszat, így Őt követve, az Ő segítségével, az ő engesztelő áldozatával egyesülve részt vállalhatunk a lelkek mentésében. Előadásomban a legjelentősebb hittudósok, lelkipásztorok és misztikusok írásaiból válogattam az engesztelésre és a kiengesztelődésre vonatkozó gondolatokat.

Szent Ambrus Jézus kereszttjének magyarázatában az ószövetségi előképekből indul ki. amikor Elizeus próféta egyik tanítványa fát vág és fejszéjének a vasa beleesik a Jordán folyóba, Elizeus beletesz a vízbe egy fadarabot, a fejsze vasa pedig feljön a vízből (2Kir 6, 5-6). A vas az embert jelképezi, akinek szüksége van a keresztségre és a megváltásra. Ez a fadarab pedig Krisztus kereszttjének előképe, mert Krisztus kereszttjén minden emberi gyöngeség felemeltetik. A választott nép a pusztai vándorlás során a Mára nevű keserű forrás vizét csak akkor ihatta meg, amikor Mózes egy fadarabot beledobott és ezáltal édessé vált a víz (Kiv 15, 23-25). A keserű víz a romlásnak alávetett emberi természet, amely rászorul Krisztus kereszttjére. A kereszt az égi szentté tevő erő, amely a bűnt eloszlatja, tehát édessé és kellemessé teszi az emberi természetet, vagyis gyógyítja. Szent Pál apostol jól ismert mondatát (Róm 6, 3: „mindnyájan ...Jézus halálára kereszttelkedtünk meg”) úgy magyarázza, hogy a keresztség alkalmával keresztre szegeznek minket, Jézushoz csatlakozunk, mert Jézus szegei erősítenek minket a keresztre, hogy az ördög el ne szakíthasson Tőle. Ha Jézus szegei tartanak minket, az emberi természet gyarlósága nem tántorít el minket Jézustól. Ahogy Jézus kereszttjének előképei mutatják, nagyobb az ereje a kegyelemnek, mint a természetnek. Ha az előkép esetében így volt, akkor mennyivel nagyobb az ereje a keresztnak, ahol maga Jézus Krisztus fizikailag jelen volt és a szentségeknek, ahol maga Jézus Krisztus a kiszolgáltató?

Azokban az emberekben mutatkozik szépnek az Egyház, akik hitet és erkölcsi szépséget visznek Krisztus elé, akik így a keresztet hirdetik. Azok tudnak tehát segíteni Jézusnak a bűnösök mentésében, akik nem súlyos bűnökben fetrengenek. Engesztelni az képes, aki az életszentségre törekszik.

Szent Ágoston azt írja, hogy Jézus azért vette fel a testet, mert szerette ellenségeit, a bűnös embereket. Ellenségeiért ontotta véré, és vérével térítette meg ellenségeit. Ellenségeinek bűnét saját vérével eltörölte, a bűnök eltörlésével az ellenségeket barátokká változtatta. Az ellenségszeretetet a kereszten bizonyította (Lk 23, 34). Aki Jézus kereszttjére tekint, azt Jézus megvilágosítja, annak erőt ad, hogy hozzá hasonlóvá váljon. A megváltás titka abban áll, hogy Jézus a kereszten azért lehetett győző, mert Ő Bárány és azért hívhatjuk Főpapnak, mert áldozat is egyúttal. Jézus nélkül tulajdonképpen jogosan lehetnénk minden bajunk miatt kétségbe esve, de minden bajunknál sokkal erősebb a keresztre feszített Megváltó ereje.

Szent Cyprianus azt tanítja, hogy aki nem ismeri el bűnös mivoltát, vagyis nem hajlandó bűnbánatra, az öndicsőítést csinál, ami lelkének örök kárhozátát vonja maga után. Aki bűneiért rendszeresen bocsánatot kér Istentől, az irgalmasságot és bocsánatot kap. Csak akkor kapunk

bocsánatot az Istentől bűneinkre, ha az ellenünk vétőknek megbocsátunk (Mt 7, 2). Csak annak az embernek az imádsága kedves Isten előtt, aki megbocsát az ellen vétőknek és nem gyűlölködik, nem bosszúálló (Mk 11, 25-26; Mt 5, 24). A békés lelkiület és a testvéri egyetértés az alapja az Istennel való kiegyensúlyozott kapcsolatunknak. Az imádkozó ember példaképe Ábel legyen, akinek áldozatát Isten azért fogadta el, mert szívében is kedvét lelte (Ter 9, 5). Ábelhez hasonlóan nekünk is istenfélelemmel, tiszta szívvel, az igazság törvényével és egyetértő békességgel kell Isten oltára elé lépni. Benne megvolt Jézus igazsága és békéje, így méltó lett a vértanúságra. Szenvedése Jézus szenvedését előre jelezte. Aki pedig ellenséges és széthúzó, még ha Krisztus nevéért ölik is meg, nem jut be Isten országába. Arra érvényes Szent János apostol mondása: „Aki gyűlöli testvérét, az gyilkos” (1Jn 3, 15). Az ilyen Júdás követője és bűnét a vértanúság sem engesztelheti ki. Az irigy, rosszindulatú és álnok ember saját üdvösségének a legnagyobb ellensége. Tartós bűn az Isten által kedvelt ember üldözése, a szerencsés ember gyűlölése orvosolhatatlan baj, vagyis rendkívül nehéz megszabadulni belőle, tehát jobb, ha nem teszünk ilyet. Krisztus tanítványa nem lehet féltékeny és irigy. Ez az élet minden területére vonatkozik. Aki irigy és féltékeny, kioltja a szeretet és a béke fényforrását a lelkében. Az ilyen Kainhoz lesz hasonló. Szent Pál szeretet-himnuszára hivatkozva (1Kor 13, 4) azt tanítja Szent Cyprianus, hogy a hit, a jócselekedet, a szenvedés még a hitvalló módon élőknek is csak akkor válik a javára, ha érintetlenül és sértetlenül megőrizték a szeretet kötelékét. Tehát akkor, ha az embertől az irigység és a féltékenység idegen. A lelki egészség helyreállítása a kereszt erejéből lehetséges. A keresztfá szolgáljon szívünk enyhületére. Jézust testileg megsebeztek, hogy lelki sebeinket gyógyítsa. Nekünk ott kell gyógyítani magunkat, ahol megsebesültünk. Szeressük azokat, akiket azelőtt gyűlöltünk, akiket igaztalanul szidtunk irigységből és utánozzuk a jókat. Ezenkívül gyakoroljuk az együtt örvendezést és kívánjunk másoknak jót. Az egyesítő szeretet által leszünk a mennyország örökösei.

Nazianzosi Szent Gergely azt mondja, hogy Jézus Krisztus viselt dolgainkat szándékainkkal együtt ítéli meg. A jerikói bűnös nőt, Ráchábot a vendégszeretete mentette meg (Józs 6, 17 köv.), a példabeszédben szereplő vámost alázatossága (Mt 20, 1 köv.). Mindenkinek van esélye tehát arra, hogy kiengesztelődjék Istennel, ha nem átkodik meg a bűnben. A lelkünk tisztaságára ügyeljünk, nehogy lelki halottá váljunk. Ennek legjobb ellenszere a gyakori gyónás. A sátánt, ellenségünket nem szabad a harag és a rosszra való emlékezés által önmagunk ellen lelkünkben feltámasztani.

Nüsszai Szent Gergely Szent Pál apostol gondolatához csatlakozva Jézus Krisztust békének nevezi (Ef 2, 14). Az az igazi keresztény élethivatás, ha a bennünk levő béke által életünkkel mutatjuk meg Krisztust. Ha Krisztus a mi békénk, már meg is öltük magunkban az ellenséget, ami nem más mint az ellenségeskedés (Ef 2, 16). Azt tanácsolja, hogy békés emberré alakuljunk át, vagyis béküljünk meg önmagunkkal (Róm 8, 6-7), a kívülről ránk támadókkal és törekedjünk arra is, hogy test ne kívánkozzék többé a lélek ellen, a lélek pedig a test ellen (Gal 5, 17). „A béke meghatározása: a különbözők összhangja”. Amikor bennünk nem harcol a lélek a test ellen, a test a lélek ellen, amikor önmagunkkal megbékélve mi magunk leszünk a béke, akkor igazi és sajátos értelemben mutatjuk meg a magunkban a „Krisztus” nevet. Mivel Jézus a keresztfá által tudta Istent kiengesztelni, és ezáltal a test és a lélek ellenségeskedését megszüntetni (Ef 2, 16), nem a magunk urai vagyunk, hanem az Ő tulajdona, ezért át kell hangolnunk az életünket és nem szabad visszafordulni a megváltás előtti állapothoz. Igyekezzünk tehát szembefordulni a világias gondolkodásmóddal (Róm 12, 2) és Jézus példájára adjuk magunkat élő, szent, Istennek tetsző áldozatul (Róm 12, 1). Ha így teszünk, tulajdonképpen Jézushoz hasonlóan –akinek saját kereszttáldozata engesztelő áldozat volt- mi magunk is engesztelő áldozattá válunk. Nüsszai Szent Gergelynek idekapcsolódó gondolata még az, hogy Jézus önmaga által tette a mi életünkben is

törvényre a tűrést – bár szenvedése miatt joga lett volna büntetést kiróni azokra, akik neki fájdalmat okoztak. Tekintsünk tehát Őrá, és lelkünket az Ő példájára tudjuk szépíteni, így mi magunk is a láthatatlan Isten tűrése által festett képmássá válunk.

Jeruzsálemi Szent Kőrillus hangsúlyozza a bűnbánat szükségességét az üdvösséghez. Az Isten még a legnagyobb bűnöket is megbocsátja, ha a bűnös ember azokat őszintén megbánja. Jézus keresztje dicsekvéseink dicsekvése. A kereszt Jézus győzelme. Jézus Krisztus önmagát adta áldozatul, ezért megszüntette az Istennek emberrel szembeni haragját. Rendkívül figyelemreméltó Szent Kőrillusnak az a gondolata, hogy sok embert keresztre feszítettek ugyan világszerte, de közülük egytől sem rettegnek a démonok, vagyis az ördögök, mert ezek a keresztre feszített emberek saját vétkeik miatt haltak meg. A démonok Jézus keresztjének már a jelétől is megrettennek azonban, mert Jézus úgy halt meg a kereszten, hogy minden bűntől mentes volt. Éppen ezért Jézus megváltói szenvedése a mi erősségünk a bűn elleni küzdelemben. A bűnbeesés után Isten azt mondta Ádámnak: „Átkozott lesz a föld munkádban, tövist és bojtortjánt terem neked” (Ter 3, 17). Ezért vette magára Jézus a töviskoszorút, hogy feloldja az elítélést. Azért temették a földbe, hogy a megátkozott föld az átok helyett az áldást vegye magára. Jézus megváltói szenvedése tehát az egész teremtett világra hatással van, és helyreállítja Isten és az ember, Isten és a többi teremtmény közötti megromlott kapcsolatot. Amikor Jézust a katonák gúnyolták, de térdet hajtottak előtte és bíbor palástot tettek rá meg töviskoszorút, ebben tulajdonképpen a megváltás titka fejeződik ki: éppen azok bántják, akiket meg akar váltani, békében tűri mindezt, nem áll rajtuk bosszút; ostoba magatartásukkal azonban akaratlanul is elismerik, hogy akit bántanak az nem más, mint az ő Parancsnokuk. Mivel a római jog szerint a katonának kell a császárt kikiáltani, így ők most Jézust gonosz cselekedeteikkel kikiáltják Megváltó Királynak, királyi Messiásnak. Ha Mózes botjára a tenger kettévált, akkor Jézus keresztje nem lehet erőtlenség. A jobb latort a keresztre feszített Jézus jelenléte segítette a megtérésre, ugyanis a kereszt Krisztus Király trónusa: a kegyelmező Király trónusa.

Assisi Szent Ferenc az emberek közül elsőként kapta meg Jézus Megváltói Sebeit. Azt kérte Jézustól, hogy testében és lelkében érezhesse mindazt, amit Ő értünk átél, és ezenkívül érezhesse azt a túláradozó szeretetet, ami arra indította, hogy értünk bűnösökért szívesen vállalja a szenvedéseket. Kérése olyan módon talált meghallgatásra, hogy megkapta a Megváltói Sebeket, amelyek időnként véreztek is. A Szent Sebek - bár elviselhetetlen fájdalmat okoztak neki - örömmel töltötték el, mert Jézustól kapta őket. Egyik rendtársa, Leó testvér naponta cserélte a kötéseket sebein, de csütörtök estétől szombat reggelig nem engedte a kötéseket cserélni, mert Jézus szenvedésére emlékezve, ekkor nem akarta, hogy a megváltói szenvedést, melyet testében hordozott, bármi is csillapítsa. Amikor Leó testvér Szent Ferenc sebeit érintette, hatalmas mennyei boldogságot érzett, ami azt jelentette, hogy majdnem ájultan zuhant a földre. Ebben a jelenségben rendkívül kézzelfoghatóan nyilvánult meg, mit is jelent az, hogy Jézus szenvedésével nyitotta meg számunkra a mennyország kapuját.

Szent Bonaventura a következőképpen magyarázza a kereszt titkát: Jézus, amikor azt mondta, hogy „Atyám, ha lehetséges, múltjék el tőlem ez a pohár” (Lk 22, 42) és vérről verejtékezett, tulajdonképpen a mi testünk gyengeségeit fejezte ki és arra tanít minket, hogy fájdalmainkat valóban Ő hordozta. Ezenkívül szenvedéseivel reményt támaszt bennünk, amikor megpróbáltatások súlya alatt görnyedünk, tehát értelmet adott szenvedéseinknek az ő szenvedései által. Szent Péter apostol példáját kövessük, aki megtagadta a szolgáló szavára Krisztust, de amikor Mestere ránézett, megbánta tettét. Amikor okvetetlenkedő szolgálónk, a testünk szavára szándékainkban vagy tetteinkben megtagadjuk Jézust, emlékezzünk az Ő szenvedésére és Péterhez hasonlóan sirassuk meg magunkat. Jézus azért tűrt el minden gyalázatot, hogy kigyógyítson minket a kevélység betegségéből és megmentsen az örök kárhozattól. A megváltó

Krisztussal szembeni leghelyesebb magatartás, ha nem vagyunk vele szemben kemény szívűek, részvétet érzünk iránta, hálások vagyunk Sebeiért és bűnbocsánatért könyörgünk, mint a jobb lator. Amikor a katona átszúrta Jézus oldalát és vér és víz folyt ki belőle, ez azt jelenti, hogy Szentséges Szívéből bőséges erőt ad az Egyház szentségei számára a kegyelmi élet kiárasztásához. Semmi nem lehet olyan nagy hatású, mint az, ami Jézus megváltói szenvedéséből ered, illetve abból táplálkozik.

Boldog Kempis Tamás arra biztat minket, hogy mások hibáit és gyarlóságait türelmesen viseljük el, mert bennünk is sok van, amit másoknak kell elviselniük. Ha minden ember tökéletes volna, mit kellene másoktól Istenért elszenvednünk? Isten úgy intézte, hogy tanuljuk meg egymás terhét hordozni. A viszontagságok nem teszik gyarlóvá az embert, hanem megmutatják, hogy mit ér az ember. Ha saját magunkban béke van, akkor mások között is békét tudunk szerezni. Aki jobban megtanul tűrni, nagyobb békéje lesz. Az ilyen ember a világ ura, Krisztus barátja és a mennyország örököse. A kereszten van az üdvösség, az élet, az ellenségtől való oltalom, a mennyei öröm kiáradása, lelkünk ereje, szívünk vigadozása, az erények összefoglalása, az életszentség foglalata. Ha örömmel hordozzuk kereszttünket, ő hordoz minket és elvezet az üdvösségre. Ha jó szívvel tesszük vállunkat a kereszt alá, akkor mindenféle terhünk az isteni vigasztalásba vetett bizalommá változik. Amint Jézus a keresztfán önként áldozatul adta önmagát a mennyei Atyának, és semmi sem maradt benne, amit Isten kiengesztelő áldozattá ne változtatott volna, úgy kell nekünk is jószántunkból a lehető legnagyobb áhítattal tiszta és szent áldozatul magunkat az Istennek minden nap felajánlanunk. Ha így teszünk, akkor szabadságra és bőséges kegyelemre találunk. Az isteni kegyelemmel való együttműködésre akkor vagyunk méltók, ha felajánljuk Neki mindazokat a bűnöket, melyeket ellenünk mások elkövettek és azokat is, amiket mi követtünk el mások ellen, ha könyörgünk azért, hogy az Isten vegyen el a szívünkől minden gyanakvást, méltatlankodást, haragot, vetélkedést, szeretetlenséget.

Keresztes Szent János szerint „Istent magáért keresni nem csupán Isten iránti szeretetből való lemondást jelent, hanem azt is, hogy készek vagyunk Krisztus kedvéért elfogadni Istentől és a világtól azt, ami legkevésbé szolgál tetszésünkre”. Jézusnak azt a mondatát, hogy „Az én igám édes, az én terhem könnyű” (Mt 11, 3) a következőképpen magyarázza: a kereszt az a vándorbot, amelyre támaszkodhatunk, és ami megkönnyíti előrehaladásunkat földi zarándokutunkon. Mihelyt az ember rászánja magát, hogy magára vegye a keresztet, nagy megkönnyebbülést és édességet talál benne. Jézus halála pillanatában teljesen magára maradt, mivel az Atya a legnagyobb lelki szárazságban minden enyhület és vigasz nélkül hagyta. Ezért mondta: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?” (Mt 27, 46). Elhagyatottsága által nagyobb dolgot valósított meg, mint amit élete minden jelével és csodájával együtt tett: megvalósította az emberi nemnek kegyelmi kiengesztelését és egyesítését Istennel. Keresztes Szent János életében rengeteg szenvedést viselt el, amelyek egy részét ő maga kérte Jézustól. A kereszt tudományában való fejlődésének az alapja leginkább az Oltárszentség iránti tisztelete volt. Jól tudta ugyanis, hogy az oltáron, a szentmisében Jézus engesztelő, megváltói áldozata valósul meg.

Avilai Szent Teréz arra figyelmeztet minket, hogy ha a másik emberben folyton a semmiségekre figyelünk, akkor a lélek elveszíti békéjét, és másokét is felzaklathatja. Az Úr Jézus néha megengedi, hogy a bűn mérges kígyói belénk marjanak, hogy ezután jobban tudjunk vigyázni magunkra, és hogy megvizsgálja, vajon mennyire fáj nekünk, hogy megbántottuk Őt. Ha a szenvedés útját választjuk, a legnagyobb haszna, hogy Jézust utánozzuk.

Vianney Szent János meglepő dolgot tanít: ha azt a kegyelmet kaptuk volna, hogy bármit kérhetünk az Úr Jézustól, sohasem gondoltunk volna rá, hogy a bűnbánat szentségét kérjük, de Ő előre látta gyöngeségünket, a jóban való állhatatlanságunkat, ezért a szeretet arra indította, hogy megadja azt, amit kérni sem mertünk volna. Legyünk hálások Jézusnak, hogy van egy szentség,

amely meggyógyítja lelkünk sebeit. Azonban csak akkor gyógyítja lelkünk sebeit a gyónás, ha azt őszintén végezzük, ha valóban megvan bennünk a bűnbánat, ha kellő komolysággal végezzük, ha nem csapjuk be a gyóntatót. A bűn által megvetjük és keresztre feszítjük Istent. Ha akarjuk, ha nem, kell szenvednünk. Vannak, akik úgy szenvednek, mint a jobb lator, mások meg, mint a bal lator. Mindkettő egyformán szenvedet, de a jobb lator érdemszerzővé tudta tenni szenvedését, mert az engesztelés szellemében viselte. Lehet tehát szenvedni szeretettel és szeretet nélkül is. A szentek - a jobb latorhoz hasonlóan – minden rosszat türelemmel és állhatatosan szenvedtek el, mert szerettek. Aki nem szeret – mint a bal lator – haraggal, bosszúsan és nehezen szenved. Ha szeretnénk Istent, szeretnénk a keresztet is, vágynánk utánuk és kedvünket lelnénk bennük. A szenvedéshez az a helyes hozzáállás, hogy boldogság tölt le minket, hogy szenvedhetünk Isten iránti szeretetből, aki annyira szívesen szenvedett értünk. A kereszt útján csak az első lépés nehéz. A legnagyobb keresztünk nem más, mint a kerestől való félelem. Amikor szívesen viseljük a keresztet, vigasztalást, örömet, boldogságot érzünk. Minden reggel ajánljuk áldozatul magunkat a jó Istennek, és fogadjunk el mindent Tőle engesztelésül vétkeinkért. Ha valaki rosszat tett velünk, imádkozunk az illető megtéréseért, ez megfutamítja a sátánt. Az utolsó ítéletkor csalódní fognak azok, akik folyton ájtatoskodnak, de egyébként tele vannak gyűlölettel és irigységgel.

Szent Faustyna nővér a bűnbánatot azáltal tudta magában felindítani, hogy minden gyónáskor az Úr Jézus szenvedésére gondolt és mindig tökéletes bánatot akart gyakorolni. A gyónást a lelki gyógyulás és a lelki előrehaladás szempontjából tartotta fontosnak. Amikor szentgyónást végzünk, Jézus Szívéből fakadó vér és víz folyik a lelkünkbe és megnemesíti azt. Sajátos küldetésének érezte, hogy imádkozzék a Szentlélek világosságáért a gyóntatók részére. Jézus arra biztatta, hogy ne fáradjon bele a bűnösökért mondott imába. A gonosz lélek nem bírta elviselni, ha a bűnösökért imádkozott vagy szenvedéseit felajánlotta értük, mert ezek által akadályozta tevékenységét. Az engesztelés szép példáját mutatja egyik misztikus élménye: látomás által tudomást szerzett arról, hogy egy pap közel van valamely halálos bűn elkövetéséhez; ezért arra kérte Istent, hogy bármilyen szenvedést adjon neki, csak hogy ez a pap megszabaduljon a bűnös alkalmától. Faustyna nővér ezután Jézus töviskoronájának fájaldalmát érezte a homlokán három órán keresztül, s a fájdalom egészen az agyáig hatolt. Engesztelése meghozta az eredményt: a pap nem követte el a halálos bűnt. A szenvedésről azt írta, hogy attól a pillanattól, hogy megszerette azt, számára meg is szűnt: a szenvedés lelkének állandó tápláléka lett.

Lisieux-i Szent Teréz azt írja: „Az én Édesanyának, az Egyháznak a szívében én leszek a Szeretet.” Ez volt az ő lelkiségének vezérmotívuma. Fontosnak tartotta, hogy minden dolgot, még a legapróbbat is szeretetből tegyen. Szeretetből akart szenvedni, sőt örülni is, mert azt vallotta, hogy ezáltal tud jelképesen virágot hinteni Jézus Krisztus trónusa elé; és ezt a virághintést akkor is végezni akarta, ha tövisek között kell a virágokat szednie. Sőt annál jobb szívvel végezte, minél hosszabb és szúrósabb tövisek között kellett virágot hintenie Jézus trónja elé. Ez a költői megfogalmazás azt jelenti, amit Szent Pál apostol úgy fogalmazott meg, hogy „az Istent szeretőknak minden a javukra válik” (Róm 8, 28). Mindent a magunk és mások javára fordíthatunk, ha ugyanaz a lelkület van bennünk, ami Jézusban volt. Kis Szent Teréz biztos volt abban, hogy ha minden áldozatvállalása, szenvedése, öröme, minden jó és rossz élménye, imádsága szeretettel van átszöve, mindent a szeretetnek megfelelően fog fel, akkor mind a tisztító tűzben szenvedő lelkeken tud segíteni, mind a földi Egyház tagjain, mert ez a lelkület kedves Jézus előtt.

Tiszteletreméltó Mindszenty József történelmi példákából indult ki. A tatárjárás idején a vér és a könny gyöngyöt fakasztott Magyarországon: a szenvedéseket átélt emberek bűnbánattól átítatott fohászai meghallgatásra találtak: Árpádházi Szent Margitot a szülei még születése előtt mint

nemzeti engesztelő áldozatot Istennek ajánlották, majd ő maga éretten, tudatosan is vállalta, hogy engesztelő áldozat legyen. Az imádságok és felajánlások rögtön elkezdtek megteremni a maguk gyümölcsét: Trau városa, ahova IV. Béla király a családjával menekült, nem adta ki a tatároknak a királyi családot, sőt a tatárok elvonultak a város alól. A tatárok egy év után eltakarodtak Magyarországról, mert meghalt a nagykán, utána pedig másfél évtizedes hatalmi harc következett, majd felbomlott a birodalmuk, ezáltal többször nem törtek Magyarországra, bár még háromszor tervezték, hogy újra ránk törnek. A nagy pusztulás után szépen rendbejött az ország: újjáépültek a falvak és városok, újra meg lettek a földek művelve, volt újra közbiztonság, született kellő számú gyermek a népesség utánpótláshoz, a királynak erős hadserege lett, és újra divat lett a tisztesség, sőt a király megbocsátott ellenségeinek. Mindez Szent Margit vezeklésének, engesztelésének, életáldozatának gyümölcse volt: az ország anyagi, szellemi és lelki újjászületéséhez Margit által biztosította az Isten a természetfeletti segítséget. Mindszenty József azt kívánta, hogy amint a tatárjárás idején gyöngyöt fakasztott a vér és a könny (Szent Margitot), úgy a II. világháború és az utána következő idők csapásai (melyeket Isten ránk mért és megengedett), legyenek Isten kegyelméből az üdvösség áldott gyöngyökgagylói. Vagyis a történelmi szenvedéseink üdvösségszerző szenvedésekké alakíthatók, ha őseinkhez hasonlóan mi magunk is akarjuk. Ahogy a tatárjárás idején a sok szenvedés bűnbánatra, imádságra, erkölcsi javulásra ösztönözte a magyarokat, és imádságaik meghallgatása volt a vezeklő és engesztelő Szent Margit, úgy a modern idők szenvedései is ösztönözzenek minket hasonló elhatározásokra, hogy legyenek az engesztelésben új példaképeink is, legyenek olyan tiszta lelkű emberek, mint Margit, és engeszteljük az Istent bűneinkért, mert tulajdonképpen csak akkor fog Magyarország újra felvirágozni. A XI. századi pogánylázadások és belső háborúk, a tatárjárás és a török hódoltság után sikerült az újjáépítés és a felemelkedés, mert az ország vezetői hadat üzentek a bűnnek és személyes életpéldájukkal is megmutatták, milyen fontos az erkölcs. Az engesztelésben szintén példaképeink a pogány Ninive lakói, akik Jónás igehirdetésére engesztelő böjtöt kezdtek és szőrzsákot öltöttek, sőt a király se maradt ki az engesztelésből, de még az állatokat is bevonták ebbe a dologba és megmenekültek az isteni büntetéstől (Jónás 3, 1- 10). A szent életű hercegprímás híveit arra biztatta, hogy fáradhatatlanul gyakorolják az engesztelést a maguk és mások bűneiért, különösen a magyar földön elkövetett bűnökért. Ez pedig bűnbánatban, áldozatban, hangtalan keresztviselésben nyilvánul meg. Továbbá tanította, hogy az eredményes engesztelést Mária Szeplőtelen Szívének segítségével végezzük. Mária útmutatása szerint forrjunk össze Jézus Krisztussal. Ajánljuk a gyermekeket, fiatalokat Mária oltalmába és vegyük komolyan a keresztségi fogadalmunkat: a szentek komolyságával mondjunk ellent az ördögnek, minden cselekedetének és minden pompájának. A megváltás szenvedésből született, így a Jézussal vállalt áldozatok még földi viszonylatban sem hiábavalók.

Amint látjuk, a szentek sokféle módon igyekeztek magyarázni, miként kell Jézus keresztjéből erőt meríteni és nekünk milyen kötelességeink vannak a magunk és mások üdvösségével kapcsolatban. Általánosságban azonban elmondható, hogy mindannyian a megváltás titkát a saját életükbe igyekeztek átültetni és minket is erre biztatnak, mert ez kedves Jézus Krisztus előtt. Az engesztelést és az Istennel és embertársainkkal való kiengesztelődést Szent Pál apostol szavaival lehet összefoglalni: „az erő a gyöngeségben nyilvánul meg a maga teljességében. Legszívesebben tehát gyöngeségeimmel dicsekszem, hogy Krisztus ereje lakozzék bennem... mert amikor gyöngye vagyok, akkor vagyok erős.” (2Kor 12, 9-10).